

Korrespondens av och till A.J.Hansson och andra hustrun Maria Erika Eriksson

<u>(Agerberg)</u>	3
<u>Brev från AJH</u>	3
<u>Bringåsen, Kyrkås den 3 Mars 1903</u>	3
<u>Brev från Maria</u>	3
<u>Rösta, Täng 6 Mars 1903</u>	3
<u>Brev från AJH</u>	4
<u>Bringåsen, Kyrkås den 23 Mars 1903</u>	4
<u>Brev Från Maria</u>	4
<u>Rösta, Täng den 28 Mars 1903</u>	4
<u>Brev från AJH</u>	5
<u>Bringåsen, Kyrkås den 14 Januari(?) 1903</u>	5
<u>Brev från Maria</u>	6
<u>Rösta den 25 Maj 1903</u>	7
<u>Brev från AJH</u>	7
<u>Bringåsen den 28 Maj 1903</u>	7
<u>Brev från Maria</u>	9
<u>Hornsberg den 15 Juni 1903</u>	9
<u>Brev från AJH</u>	9
<u>Bringåsen, Kyrkås den 24 Juni 1903</u>	9
<u>Brev från Maria</u>	11
<u>Hornsberg den 15 Juli 1903</u>	11
<u>Brev från AJH</u>	11
<u>Bringåsen, Kyrkås den 24 Juli 1903</u>	11
<u>Brev från Maria</u>	13
<u>Rösta Täng den 16 Augusti 1903</u>	13
<u>Brev från Maria</u>	14
<u>Första brevet där Maria "duar" Anders efter ett av hans brev som fattas och en tydligen muntlig förhandling där hon lovat komma till Bringåsen den 24 April följande år</u>	14
<u>Rösta Täng den 28 September 1903</u>	14
<u>Brev från AJH (på väg till Vången för stallbygge)</u>	15
<u>Bringåsen, Kyrkås den 4de Okt. 1903</u>	15
<u>Brev från AJH (nu på tjänsteresa till Sundsvall)</u>	16
<u>Ett antal brev senare, samma tvekan, samma ihärdiga uppmuntran!</u>	16
<u>Sundsvall den 28 Mars 1904</u>	16
<u>Brev från Maria</u>	18
<u>Rösta Täng den 2 April 1904</u>	18
<u>Brev från AJH</u>	19
<u>Bringåsen, Kyrkås den 4de April 1904</u>	19
<u>Brev från Maria</u>	20
<u>Rösta Täng den 11 April, 04</u>	20
<u>Brev från AJH</u>	21
<u>Bringåsen, Kyrkås den 14 April 1904</u>	21

Brev från Maria.....	22
Rösta den 18 April 1904.....	22
Brev från AJH.....	23
Bringåsen den 21 April 1904.....	23
Brev från Marias bror Lars Agerberg, 39 år och än så länge ogift, men senare (omkr 1910 gift) och bonde i Hölje, Lit.....	24
Rösta, Täng den 12 Juni 1904.....	24
Några av de mestadels odaterade breven från yngre systemen Karolina, som också gifte sig omkring 1910 med bonden Hans Hansson i Palleråsen, Lit.....	24
Syster Maja!.....	24
Rösta d. 8/1.....	25
Thorsdagsqväll.....	26
Dikt från AJH.....	27
(På förlofningsdagen d.24/3 1905).....	27
Mera dikt från AJH.....	27
Efter tre månader.....	27
Ante skriver hem under en av sina många resor med hästpremieringsnämnden. Maria väntar sitt första barn, Karin, som föddes sju veckor senare. Hans är AJ:s äldste son, 17 år.....	28
Tullingsås den 8 Juni 1906.....	28
Några veckor senare befinner sig Ante och sonen Hans, , i Norrköping på lantbruksutställning. Marias bror Lars är tydligen tillfälligt anställd i Bringåsen..	28
Norrköping den 3 Juli 1906.....	28
Brev från AJH i Stockholm.....	29
Hotell Hellman Stockholm d. 12 Februari 1907.....	29
Ett brev som handlar om sonen Emils död 3 okt 1916.	30
Kungl. Serafimer-Lasarettet Stockholm den 14 Okt. 1916.....	30
Några brev från dottern Karin, 19 år, vid hennes skolvistelser en vinter på Birka i Ås och senare en vinter vid Kristinehamns Praktiska skola(K.P.S.) tillsammans med kusin Astrid från Lungre.	31
Birka Marie beb. dag. 1925.....	31
Kristinehamn den 31 jan. 1928	32
Brev från AJH på lasarett i Stockholm hösten 1931.....	33
Stockholm den 10de Sept. 1931.....	34
Sthm d. 3 Dec. 1931	34
Följande skrevs några veckor innan A J dog.	34
Östersund 14 Juni 1932.....	34

Korrespondens av och till A.J.Hansson och andra hustrun Maria Erika Eriksson (Agerberg)

Breven från AJ till Maria adresseras "Fröken Maria Eriksson, Rösta, Täng" men postas aldrig i Kyrkås utan "smugglas" för det mesta och postas vid AJ:s stadsbesök. Marias brev adresseras till "Landstingsfullmäktig A. J. Hansson, Bringåsen, Kyrkås".

Brev från AJH

Bringåsen, Kyrkås den 3 Mars 1903

Ärade Maria Eriksson
Rösta!

Då jag nu behöfver en föreståndarinna för min hushållning under nästa sommar, vill jag härmed göra förfrågan huruvida du nu är i tillfälle taga anställning härstädes tillsvidare. Någon viss tid är ej nödigt att bestämma, enär du först bör få tillträda sysslan och se hur du finner dig härstädes.

Som du torde erindra dig gjorde jag i sistl. höst hos dig framställning härom och antager därför att du nu sedan dess hunnit något reflektera å saken, så att du kan lemna besked med första.

Enkan Anna Hagström från Handog är ännu qvar och förestår hushållningen härstädes och blir nog qvar till framåt sommaren.

Hon lär väl ock kunna hafva tid att vara här äfven under sommaren, men då hon för denna tid önskar hafva 3ne af sina barn härstädes, liksom under fjolåret, tycker jag ej detta är riktigt nöjsamt och önskar därför göra ombyte.

Skulle du i nästa vecka komma in till Östersunds marknad kan jag då möjligen få träffa dig t. ex. hos Handl. Hellgren i Hallgården (Erik Johanssons måg) för att få besked och bör du i sådant fall pr post underrätta hvilken dag du kommer till marknads. Skulle du ej komma in till staden lär väl ej blifva annan råd än att jag måste resa till Ås för att få vidare samspråka med dig härom.

Skulle jag kunna få emotse ett par rader till svar härå vore det utmärkt.

Med största högaktning
A. J. Hansson

--

Brev från Maria

Rösta, Täng 6 Mars 1903.

Herr A. J. Hansson Bringåsen

Till svar å eder förfrågan huruvida jag skulle vara i tillfälle taga anställning hos er under sommaren, måste jag medela att jag inte kan bestämma mig därför.

Mor är ganska krasslig och vill gärna att en utaf oss skall vara, åtminstone i närheten af hemmet och så skulle jag kanske känna mig ängslig för henne när både syster och jag är så långt borta, syster är nemligen i Stockholm och blir der till hösten. Och så har jag nu en 5 sommars årad haft anställning i stan och tycker därför det vore trefligt att få vara ledig en sommar.

Under marknadsdagarna från och med torsdag skall jag vara på Ås Mej. Förening.

Högaktningsfullt

Maria Eriksson

Brev från AJH

Bringåsen, Kyrkås den 23 Mars 1903.

Ärade Maria Eriksson!

Du torde ursäkta att jag såhär snart återkommer med samma ärende hvarom jag underhandlade med dig vid vårt sammanträffande i Östersund.

Jag har nu träffat aftal med min hushållerska Anna Hagström att hon skall bli kvar härstädes på obestämd tid, tilldess jag blifvit i tillfälle skaffa henne aflösning.

Hon anser sig ej kunna blifva kvar härstädes hela sommaren på annat vilkor än att hon får taga hit sina barn. Men då jag ej önskar detta, finner jag mig nödsakad åter göra förfrågan om du möjligen kan ställa det så att du kommer hit och öfvertager hushållsbestyren t. ex. vid Midsommarstiden eller straxt efter.

Skulle ej din syster återkomma från Stockholm före hösten och morsgumman derförinnan behöfver hjälp der hemma, finnes kanske någon yngre flicka som man kan skaffa henne till hjälp.

Haf godheten underrätta om du kan eftgerkomma denna önskan, samt dervid närmare bestämma tiden när du skulle kunna komma.

Med högaktning

A. J. Hansson

Brev Från Maria

Rösta, Täng den 28 Mars 1903.

Herr A. J. Hansson Bringåsen!

Jag har nu meddelat mig med min syster. Och hon säger sig omöjligen vilja återkomma från Stockholm åtminstone före hösten, utan tror sig hellre blifva kvar ännu längre. Hon vill också, att jag inte skall lemna mor ensam utan hålla mig i närheten, så att jag kan se om henne, litet emellanåt. Och detta tycker jag också sjelf, att jag inte vill lemna henne; aldenstund hon är bra simpel och behöfver litet hjälp

här hemma. Och att få hit någon yngre flicka, såsom ni föreslog, vill hon inte gärna gå in på.

Jag kan därför inte efterkomma denna er önskan, angående ifrågavarande plats hos er, utan får nu alldeles säga ifrån, på det att ni får försöka på annat håll.

Måste nu, till sist, bedja om ursäkt, att jag dröjt så länge med att gifva svar, jag har kanske derigenom försvårat utsigten om att få tag i någon annan.

Ödmjukligen
Maria Eriksson

Brev från AJH

A J tankspridd, daterat Januari, skulle vara Maj.

Bringåsen, Kyrkås den 14 Januari(?) 1903.

Ärade Maria Eriksson

Ehuru jag mycket väl förstår att du icke sedan mitt besök hos Eder kan hafva hunnit meddela dig med syster Karolina, hvilket ock för öfrigt torde föga inverka på ditt beslut, ger jag mig ingen ro förrän jag fått skriftligen fortsätta den med dig började underhandlingen hvilken ju hittills varit såder temmeligen resultatlös.

Att för dig tillsvidare dölja min verkliga tanke rörande detta ärende har jag ansett onödigt. Då du vet att jag behöfver en duglig husmoder i mitt hem, bör du ock från början få veta att jag önskar erbjuda dig denna plats i den mening att du skall kunna få ditt hem härstädes för framtiden. Då emellertid ett sådant steg, som innebär ett förbund för lifvet, är af allra största vikt och bör noga betänkas, anser jag mig icke kunna till dig framställa någon direkt anhållan i sådant syfte förrän du varit i tillfälle stifta närmare bekantskap och lärt noga känna förhållandena å den plats som skulle kunna blifva ditt hem.

Det måste ock vara en vansklig sak för dig, ja hart när omöjligt att nu kunna afgöra ett afgörande svar, om jag omedelbart skulle komma med en dylik förfrågan, enär jag tager för afgjordt att du icke vill obetänkt kasta dig uti fullkomligt okända äfventyr. Derför anser jag det vara nästan alldeles nödvändigt att du tager anställning härstädes på sätt jag föreslagit, för att lära känna förhållandena. Dermed behöfver du dock ingalunda anse dig på något sätt bunden vid platsen. Jag låfvar dig på heder och ära att du fritt och otvunget skall sjelf få afgöra ditt öde d.v.s. om du önskar stanna kvar eller icke sedan du gjort dig förtrogen med ställningen. Vi kunna ju komma öfverens att denna vår underhandling får bli en hemlighet emellan oss två så länge, då du ju icke skall behöfva befara något obehag, eller känna dig besvärad.

Att du känner dig tveksam inför en sådan uppgift som den ifrågavarande är ju icke att undra på, då du ju icke ens sett Bringåsen, än mindre känner förhållandena härstädes.

Dock vill jag försäkra dig att det ingalunda är så riskabelt som du möjligen föreställer dig och är jag för min del viss om att du skall finna dig väl härstädes sedan du en gång blifvit hemmastadd.

Du kan väl hafva rätt deri att hushållerskor finnas på närmare håll och att härstädes finna en sådan som vore villig stanna för alltid tror jag visst icke skulle möta någon stor svårighet. Men en annan sak är om detta blefve öfverensstämmande med mina böjelser.

Skall jag förskaffa mig en ledsagarinna genom lifvet bör det vara en som jag finner lämplig och som jag kan högakta och hålla kär. Hade jag icke känt mig dragen till dig kan du vara viss om att någon sådan antydan som den jag nämnde vid mitt besök icke skulle framkommit.

Då dina ögon tala om, eller uttrycka redbarhet, rättrådighet och ett stadigt, flärdfritt väsen och jag i öfrigt anser dig besitta de egenskaper som äro önskvärda hos en god husmoder har detta bestämt mig för att hos dig göra en förfrågan.

Jag önskar därför uppriktigt att du måtte tillmötesgå min önskan såtillvida att du ju förr desto hellre tar anställning hos mig och förestår min hushållning att börja med. Något annat anser jag mig icke nu kunna begära.

Att för dig utmåla framtiden härstädes i några lysande färger tjenar till intet, bättre är att du med egna ögon får skärskåda ställningen och derefter fälla ditt omdöme. Endast det vill jag säga att det är min mening erbjuda dig en i ekonomiskt hänseende betryggande framtid, då du skulle ingå som delegare i affären och bli mig en trogen hjälp i hemmet.

Sedan jag nu i tre års tid nödgats hålla mig med legda hushållerskor börjar jag tröttna derpå och önskar förskaffa mig en mera pålitlig medhjelparinna som jag får behålla för alltid.

Beträffande mina familjära förhållanden torde det vara dig bekant att jag har flera stycken barn från mitt förra gifte, neml. 4 pojkar om respektive 14, 11, 9 och 7 år samt 2ne flickor hvaraf den äldre är på 6te och den yngre på 4de året. Denna sistnämnda vistas dock hos sin mormor hvarest hon ock framgent kommer att förblifva, enär gumman ej trifs henne förutan.

Du tycker måhända att hushållet på detta sätt är stort, men då barnen äro mycket snälla och lydiga, samt redan duktiga att passa upp och hjälpa till, äro de till stor nytta, synnerligast den tid de äro fria från skolan. Om allt går väl anser jag mig om få år kunna reda mig med eget folk på karlsidan, hvilket ju alltid är en stor fördel.

Den anhållan jag är betänkt på att framställa till dig skulle alltså äfven innebära att du måste åtaga dig moderskapet för barnen, såtillvida att du skulle hjälpa mig leda deras uppfostran under deras minderårighet.

Då jag redan i höstas begärde förmyndare för barnen och arfskifte är hållet har jag träffat uppgörelse med förmyndarna så att jag har betalt för barnens föda och beklädnad tilldess de fyllt 15 år. Efter denna redogörelse, som åtminstone delvis belyser förhållandena, vill jag nu till sist framställa en vördsam anhållan om bifall och vågar hoppas att du beslutar dig för att antaga platsen i fråga.

Under förhoppning om ett gynnsamt svar tecknar

Med utmärkt högaktning

Anders Hansson

Brev från Maria

Rösta den 25 Maj 1903.

Wördade Herr A. J. Hansson!

Eftersom jag nu har länge tänkt och reflekterat öfver saken måste jag nu afgifva ett svar på edert bref af den 14 dennes. Ju mera jag tänker på platsen ifråga så inser jag också att jag är alldeles för litet praktiseradt, för att kunna åtaga mig densamma.

På samma gång jag förstår att värdera den af eder gjorda antydan och känner mig tacksam för det mot mig visade förtroendet, vet jag dock med mig att jag inte alls skulle vara lämplig eller duglig till en så ansvarsfull plats. Att ni börjat tröttna med att hafva legda hushållerskor undrar jag inte på, jag tycker det skall kännas svårt och synnerligast vid ombyte. Derför anser jag, att om jag också skulle tillmötesgå er önskan och göra ett försök, detta blott skulle blifva ett onödigt obehag för er ty om jag far dit den ena veckan och hem den andra så kan ni inte vara belåten med det. Jag tror fullt ock fast, att ni vid närmare bekantskap, ändock inte hos mig skall finna den rätta. Nej, bättre också för er, tycker jag, att ni har kvar den hushållerska ni är van vid, till dess att ni finner någon som ni kan hafva hopp om att kunna behålla.

Som jag nu känner mig hafva hvarken mod eller duglighet till att antaga platsen ifråga, hoppas jag att ni har öfverseende med mig och förlåter min oginhet beder

Ödmjukligen och högaktningsfullt

Maria Eriksson

Brev från AJH

Bringåsen den 28 Maj 1903.

Ärade Maria Eriksson!

Ditt bref af den 25te dennes har jag mottagit och får därför tacka.

Det smärtar mig mycket att ditt svar ej kunna inge mig någon förhoppning om att vinna mina önskningars mål. Dock måste jag anse dina motiv därför i viss mån berättigade då du ju icke alls känner förhållandena och synbarligen fattar denna uppgift långt svårare än den i sjelfva verket är. Jag kan därför ej annat än högakta dina tänkesätt i denna del och vågar hoppas att du ändå till sist tar mod till dig och försöker dig på att ge mig ett bättre svar på den fråga som nu kommer, ett svar som du helt visst ej skall få skäl att ångra.

Jag behöfver väl icke särskildt försäkra dig att mina afsikter äro fullt redbara och förestafvade af hoppet om att tillsammans med dig kunna grunda ett lyckligt hem härstädes. Ehuru du ännu så föga känner min karakter och mina naturanlag torde du dock veta att jag icke är någon nyckfull lycksökare med fjärilsnatur och vågar jag därför hoppas att du har förtroende till ärligheten af mina önskningar.

Din farhåga för att du icke skulle vara tillräckligt praktiserad för att kunna med hopp om framgång mottaga platsen härstädes lemna vi helt enkelt ur räkningen. Jag fordrar ej större praktisk erfarenhet än den du redan eger och skall finna mig nöjd dermed. Mina anspråk i denna del äro snart uppfyllda.

Min erfarenhet af lifvet är ock sådan att jag icke af min hustru fordrar mer än hvad som är rätt och billigt, utan vill jag i stället på allt sätt underlätta hennes arbeten och bekymmer. Jag förstår icke riktigt huru du kunnat komma på den tanken att jag vid närmare bekantskap ändå ej skall finna dig vara den rätta. Tillåt mig därför utan smicker få säga dig att jag redan funnit dig vara en redbar, ordningsälskande, duglig tös och att jag funnit dig vara den som passar för mig, just en sådan som jag behöfver.

Jag vill därför icke söka efter någon annan som jag har "hopp om att få behålla", sedan jag nu funnit dig. Att du ej är vidare hågad att nu öfvertaga hushållsbestyren hos mig kan jag väl icke betrakta som någon oginhet, enär jag till fullo inser att du möjligen kan finna detta mindre behagligt under de förhållanden hvarunder denna anställning erbjudits dig. Jag kan dock ej inse hvarföre du skulle behöfva fara härifrån sedan du en gång kommit hit. Min tanke är att du, liksom alla andra, skulle finna det trefligt här på "Backen" (detta är gårdens vanliga namn inom orten) och icke hafva någonting emot att bo qvar och jag å min sida skulle bestämdt finna det lika trefligt att få behålla dig qvar.

Tillfölje af ditt afböjande svar måste jag dock uppgifva denna tanke, men detta lär väl icke kunna hindra oss ifrån att fortsätta underhandlingarna på annan basis.

Det är väl ingen möjlighet att min person ännu så länge kan hos dig hafva uppväckt några sympatier, enär mitt rättframma, kanhända äfven väl mycket allvarliga uppträdande kan hafva ingifvit dig någon helt annan känsla. Till följe deraf torde du väl ock anse en förfrågan om att ingå förbund för lifvet väl tidigt framkommen. Då emellertid den med dig inledda underhandlingen tagit en helt annan vändning än jag beräknadt, får du ej finna det som en allt för oangenäm öfverraskning om jag redan nu ser mig nödgad komma med en formlig anhållan om din hand.

Säg mig därför öppet och frimodigt om du vill bli min hustru och med mig dela icke allenast hemmet på "Backen" utan äfven ljuft och ledt i öfrigt?

Will du reflektera härå och fundera vidare på om du kan besluta dig för att bli min trogna ledsagarinna genom lifvet, lär jag väl icke nu kunna fordra ett direkt svar enär jag väl helst bordt få detta muntligen hos dig. Dock vore jag mycket tacksam om du med några vänliga rader ville stilla min oro och meddela mig om jag vid tillfälle får komma till eder för att afhämta det slutliga svaret eller om du icke önskar se mig der.

Jag har nu träffat aftal med min hushållerska Anna Hagström att hon skall bli här till hösten nu så länge. Hon behöfver för öfrigt hafva jemn anställning om hon skall kunna reda sig med sina många små barn. Då hennes man endast var en fattig skomakare som bodde i ett torp hvilket måste säljas efter hans död, befinner hon sig följaktligen i fattiga omständigheter. Hennes äldsta dotter tjenade piga hos skolläraren härstädes under fjolåret och var det då denna som betingade plats härstädes för sin moder.

Min hushållning sköter hon väl utan anmärkning, men det är dock långt ifrån detsamma som då man har en ännu mer pålitlig hustru som hjälp i hemmet.

Till sist beder jag dig hafva öfverseende med mina långa skrifverier och tecknar

Med utmärkt högaktning o vänskap

Anders Hansson

Brev från Maria

Hornsberg den 15 Juni 1903.

Ärade A. J. Hansson!

Jag känner mig helt ovärdig den goda tanke, ni synbarligen hyser om mig, samt det hedrande anbudet, hvarmed ni nu öfverraskat mig, då ni erbjuder mig, att som eder maka, dela edert hem.

Med tacksamhet, inser jag nog fördelena af att för framtiden komma i åtnjutande af ett godt hem och att få under en redbar ock aktad mans beskydd vandra genom lifvet. Men det förefaller mig dock, som vi skulle vara allt för främmande för hvarandra, för att kunna tänka på något så viktigt, som att ingå ett förbund för lifvet, så vi ju inte vet om vi på något sätt kunna sympatisera, eller eljest äro passande för hvarandra.

Ehuru jag så litet, eller rättare intet, känner till förhållandena, kan jag inte tänka mig hvarken passande, eller duglig, att som eder hustru intaga plats vid eder sida. Ty, frånsedt de praktiska erfarenheterna, anser jag mig icke heller för öfrigt, ega de egenskaper som fordras för att kunna göra ett hem lyckligt, samt för edra barn, blifva i en god och kärleksfull moders ställe. Och hur skulle jag tänka mig som eder ledsagarinna, då jag ju inte ens vågade antaga en tjenarinnas plats hos eder.

Jag hoppas därför, att ni äfven nu har öfverseende och icke känner er allt för obehagligt stämd mot mig, då jag inte håller nu kan tillmötesgå edra önskingar på den grunden att jag inte känner mig platsen vuxen. Och hoppas äfven, att ni ändock till sist skall finna någon som är er mera värdig.

Ödmjukligen och Högaktningsfullt

Maria Eriksson

Brev från AJH

Bringåsen, Kyrkås den 24 Juni 1903.

Kära Maria.

Med beklämdt sinne och under en känsla af smärtsam missräkning har jag genomläst det från dig erhållna brevet af d. 15de dennes.

Jag kan naturligtvis icke blifva förargad eller ovänligt stämd emot dig därför att du är betänksam då frågan gäller något så viktigt som ett förbund för lifvet, utan finner jag mig tvärtom nödgad högakta dig i dubbelt mått för din försiktighet, på samma gång som de förståndiga uttrycken i dina bref mer och mer stärker min öfvertygelse att du är den mest "värdiga", den enda "rätta", med hvilken jag skulle finna mig mycket väl tillfreds. Du kan väl hafva rätt deruti att vi än så länge äro allt för främmande för hvarandra för att kunna tänka på något så viktigt som ett förbund för lifvet, men detta är ju en sak som lätt kan afhjelpas – om man vill. Det är äfven med

tanke derpå som jag tillåtit mig föreslå att du skulle taga anställning hos mig som värdinna, för att sålunda blifva i tillfälle stifta närmare personlig bekantskap, äfvensom göra dig förtrogen med förhållandena i öfrigt.

Din förmenta saknad af de egenskaper som skulle kunna göra ett hem lyckligt, tror jag icke mycket på. I denna del tillåter jag mig hafva en alldeles motsatt åsigt, enär jag finner dig vara just sådan som jag åstundar och tydligen ser att du skulle blifva en plikttrogen och mycket duglig hustru. Jag känner mig ock fullkomligt viss om att vi under ömsesidig högaktning och trofast vänskap skall kunna föra ett lyckligt samlif.

Beträffande barnen kan du vara lika viss om att de, sedan du kommit hit, skola med förtroende se upp till dig som till en mor. Deras skaplynne är af sådan art att de äfven nu med förtroende hänvända sig till dem som förestå hemmet och alltid finna ett nöje uti att passa upp och hjälpa till. Du behöfver derfor icke alls hysa farhågor för att förhållandet mellan dig och barnen skulle blifva någonting annat än godt.

Hvad mig sjelf beträffar önskar jag få öfvertyga dig om att du i mig icke skall finna någon anspråksfull och kinkig husfader, ty då jag icke hitintills tror mig varit sådan, lär jag väl icke heller hädanefter blifva det.

Att du icke öfverskattar din förmåga som husmoder, finner jag vara en dygd som i hög grad tilltalar mig. Erfarenheten tyckes ju ständigt visa att just sådana äro de bästa, då deremot de som tro sig vara allting oftast äro de sämsta.

Lita derfor på mina ord då jag säger dig att du i mitt tycke är den erbjudna platsen fullkomligt vuxen och att jag icke alls önskar dig annorlunda än du redan är.

Jag vet icke heller på hvilket sätt du skulle kunna vara "ovärdig" den goda tanke jag hyser om dig. Du synes mig vara alltför redbar att kunna blifva ovärdig en - ja jag vågar säga det - lika redbar mans kärlek och förtroende.

Låtom oss derfor under ömsesidigt förtroende fortsätta bekantskapen tilldess du finner dig kunna taga ett steg derhän att våra öden kunna förenas till, hvad jag vågar hoppas, gemensam välgång.

Tro ej att jag önskar få dig hit endast för att tjena mina egna intressen, utan är det min lifligaste önskan att kunna bereda dig trefnad och lycka härstädes, så att du skall finna dig nöjd med den ställning du skulle komma att inträda uti. Dina husliga sysslor och arbeten skall jag föröfrigt veta att underlätta så att desamma blifva drägliga, på samma gång som du kan vara viss om att alltid blifva bemött med aktning, förtroende och varm vänskap.

Då närmaste orsaken till ditt afböjande svar synes vara att du ej "känner dig platsen vuxen" vågar jag ännu hoppas att kunna uppmuntra och stärka ditt sjelfförtroende så mycket att du till sist vågar ge mig handen i stället för en obehaglig korg.

Gerna skulla jag velat komma till dig för att än vidare muntligen få samspråka härom, Men derforinnan måste du säga mig om du icke alls vill vidare reflektera å mitt anbud, då denna min förhoppning måste anses redan hafva funnit sin graf, eller om jag ännu får hoppas att fortsatt bekantskap kan leda till ett bättre resultat.

Med största nöje och stort intresse mottager jag ett långt bref från dig och förblifver

Din med högaktning och sann vänskap alltid tillgifne

And. Hansson

P. S. jag glömmer tillägga att sedan jag nu "funnit" dig, vill jag ej se mig om efter någon annan som är mera "värdig".

Detta i anledning af din uttryckta förhoppning derom. D. s.

Brev från Maria

Hornsberg den 15 Juli 1903.

Ärade Anders Hansson

Något "långt och intressant bref" har jag nog inte förmågan glädja eder med, men jag känner mig dock manad tacka för edert vänliga bref af den 24de Juni. Som jag kände mig i viss mån orolig efter afsändandet af mitt förra bref, då jag tänkte på det obehag det skulle förorsaka eder, var det för mig nöjsamt se med hvilket öfverseende och förstånd ni tog mina betänkligheter.

Hade jag också sjelf kunnat hysa samma goda tanke om mig som blifvande husmoder som hvad ni synbarligen gör skulle jag känt mig tacksam. Men hur mycket jag än känner mig tilltalad af eder vänlighet och uppmuntran, känner jag mig dock allt för mycket underlägsen till att kunna blifva Eder en värdig medhjelparinna och vågar därför ej tänka mig en plats som jag har så litet hopp om att kunna fylla.

Att jag i er skulle finna någon anspråksfull och kinkig husfader har jag dock aldrig tänkt mig, så att detta skulle haft någon inverkan på mina beslut. Men det känns ändå inte nöjsamt då man ej med frimodighet och visshet om framgång kan åtaga sig en sak. Och då jag tänker på hur man nuförtiden arbetar på sin utbildning och jag inte varit i tillfälle dertill, känner jag mig verkligen, trots eder försäkran derom, dock icke platsen vuxen.

Hvad åter barnen beträffar, om de nu med förtroende kunna se upp till dem som förestå hemmet är det dock ovisst om jag kunde hafva den förmånen att i samma mån vinna deras förtroende. Och äro de lydiga och snälla så äro de ju desto mer värda en mera förståndig och duglig ledarinna.

Som jag förstår att ni noga öfvertänkt saken innan ni fattat edert beslut, inser jag, att ni äfven nu skall känna er missräknad och uppriktigt beklagar jag, att jag icke bättre skall kunna gå edra önsknings till mötes synnerligast som jag ser att äfven mitt framtida väl ligger deri innesluten.

Hoppas att ni äfven denna gång öfverser med mig och icke dömmar mig allt för hårdt då jag äfven nu ser mig nödgad gifva ett afböjande svar. Samt äfven tillgifva mitt långa dröjsmål med skrifningen beder.

Ödmjukligen och högaktningfullt

Maria Eriksson

Brev från AJH

Bringåsen, Kyrkås den 24 Juli 1903.

Kära Maria!

Ehuru jag känner mig allt annat än tillfredsställd med det svar du gifvit mig i brevet af den 15de dennes vill jag dock tacka dig för de vänliga orden deri.

Då jag nu åter, oakadt de afböjande svaren, kommer med ännu en vädjan till dig att du om möjligt måtte försöka dig på ett annat mera angenämt svar, sker detta under förhoppning om ditt benägna öfverseende för händelse du börjar finna denna enträgenhet besvärlig.

Du förstår huru väl jag behöfver en trogen medhjelparinna i mitt hem och du vet nu hur gerna jag önskar att du skall intag denna plats och blifva min hjälp och vågar jag därför tillräkna mig detta som ursäkt.

Att jag noga öfvervägt denna sak innan jag fattat beslutet att anhålla om din hand behöfver jag väl knappast säga, det hör ju nästan till sakens natur.

Anledningen hvarför jag fattat tycke för dig vet försynen allena, men då ditt lugna, betänksamma sinnelag gjort ett mycket godt intryck på mig och jag vidare anser dig ega de egenskaper som pryda en husmoder, vill jag ej höra tal om att andra finnas som kunna vara mera "värdiga".

Tro ej att jag uppskattar människovärdet efter den "utbildning" eller den skolunderbyggnad individen åtnjutit. Detta kan oftast vara en falsk måttstock som ej håller streck i verkligheten.

För den som skall öfvertaga ett hushåll kan det väl vara godt att ega såväl teoretisk som praktisk utbildning, men för en som är uppväxt under sådana förhållanden som du, i ett landtmannahem under en god moders ledning, är det ingalunda nödvändigt att ega skolunderbyggnad i hushållssysslän.

En som arbetat på sin utbildning genom att undergå lektioner i alla möjliga skolor, så att hon känner sitt värde och är blifven stolt öfver sina kunskaper, är oftast icke ett dugg bättre än en som ingen skola bevistat, så det gäller de praktiska göromålen och ordnande med sysslorna i hemmet.

Jag ser mycket väl att du önskar göra ditt bästa - och anser jag detta vara det förnämsta af allt - men är det fruktan för att ej kunna göra det så som du önskar, när du säger dig hafva så litet hopp om att kunna värdigt fylla denna plats och detta är hufvudorsaken till ditt afböjande svar, då vill jag endast säga att denna fruktan är fullkomligt obefogad. Jag är fullkomligt viss om att allt går bra om du endast med frimodighet och förhoppningsfull tillförsikt tillmötesgår min önskan.

Jag kan ej inse hvarför du skall misslyckas mer än andra, då vi ju blifva två som skola hjälpas åt att dela ansvaret och detta sker under trofast vänskap. Jag tycker att framtiden hellre borde te sig temmeligen ljus för oss om vi slå oss tillsammans och bli ett. Hur många äro icke de som fått börja under långt vanskligare förhållanden och ändå haft framgång i lifvet.

Det tjenar väl ingenting till att komma med runda löften om guld och gröna skogar, ty sådant öfverensstämmer så föga med mitt skaplynne, men det kan du vara viss om att jag vill göra allt för att bereda dig trefnad i det hem som erbjudes dig.

War därför modig, var förtröstansfull och hoppas alltid det bästa - alldeles som jag - då blir intet omöjligt.

Jag vill lägga dig på minnet hvad diktaren Sehlstedt sagt härom i följande vers:

Omöjligt! Nej, grip blott dig an
Och bjud allvarligt till;

Tro mig, min vän, du mycket kan
Om blott du riktigt vill.

Är icke detta uppmuntrande ord, eller hur? Jag tror de äro lämpliga.

Hvad åter barnen beträffar kan jag ej inse att deras förtroende för dig behöfver bli mindre än för andra som förestå hemmet. Det bör snarare blifva tvärtom. Min erfarenhet härom är att barn i allmänhet känna ett visst behof att hålla sig till och söka stöd hos husmodern i hemmet. Hafva de en egen mamma hålla de sig till henne, men om de ej hafva någon sådan fatta de lättast förtroende till den som är i mammas ställe, eller om de så att säga få en ny mamma. Sådana exempel finnas ju litet hvarstans, till och med äfven här i Bringåsen hos en min granne, der det visadt sig att förhållandet emellan barnen och deras nya mor varit och fortfarande är det allra bästa.

Det känns väl tungt då mina önskningar hafva så ringa utsikt att uppnå det efterlängtrade målet, men därför kan jag dock icke döma dig hårdt för de afböjande svaren, då handlingssättet är fullt redbart och förestafvadt af fruktan för att ej kunna "fylla platsen" till belåtenhet.

Till sist vill jag dock bedja dig att du försöker väpna dig med mod och under frimodig förhoppning vågar dig på att ge mig ett annat, ett mera tillfredsställande svar som får utgöra den grund på hvilken vi vidare kunna bygga vår lycka. Jag ämnar icke alls ställa stora fordringar på dig i någon del.

Då dina bägge senaste bref äro daterade i Hornsberg drager jag den slutsatsen att du har någon anställning derstädes för närvarande. Jag vill därför bedja dig hafva godheten underrätta mig hur snart du flyttar åter till Rösta, samt om jag då får göra ett besök derstädes hos dig och mor, under den förhoppning att dina betänkligheter kunna undanröjas.

Jag vågar för denna gång icke anhålla om något "långt" bref, men vill dock utbedja mig några rader som du godhetsfullt torde förkunna mig. Portot skall jag bekosta.

Under försäkran om min utmärktaste högaktning tecknar

Med vänskap
Anders Hansson

Brev från Maria

Rösta Täng den 16 Augusti 1903.

Ärade Anders Hansson!

Tack för brefvet af den 24de Juli. Det var visserligen mycket uppmuntrande och jag måste erkänna att jag, efter genomläsandet deraf kände mig nästan tveksam om hur jag borde handla. Men efter att närmare tänka på saken svek mig dock modet och jag kan verkligen icke heller nu komma med något angenämare svar, då jag tycker mig tydligt inse, att jag med min ringa erfarenhet af lifvet, icke alls kan vara passande till Eder medhjelparinna.

Som jag icke kan annat än känna mig tacksam för den vänlighet och det förtroende Ni bevisat mig har jag nog önskat att på ett bättre sätt kunnat tillmötesgå edra önskningar och inser icke att det är oförståndigt och otacksamt handlat af mig att ej

mottaga, en aktningsvärd och redbar mans beskydd och omvårdnad, när den så vänligt erbjudes. Men då jag inser att jag ej skall kunna blifva till den hjälp och trefnad som önskligt vore, anser jag det icke häller rätt handlat att åtaga mig ett kall hvarom jag har så liten förhoppning att rätt kunna sköta.

Jag kan icke heller finna någon stor tröst deri att jag uppväxt i ett landtmannahem, då jag förställer mig, att icke detta har stor likhet med det hem som nu erbjudes och känns det, kanske också därför så mycket svårare tänka mig inträda i en fullkomligt främmande och okänd verkningskrets.

Jag kan därför ej annat än hysa den förhoppningen och önskan, att den som leder allas våra öden, ändock till sist, skall låta äfven eder finna den lycka och hjälp. I söken en, som icke blott ersätter utan mycket öfverträffar mig. Ock att Ni om möjligt måtte glömma alla de obehagligheter ock den oro jag förorsakat eder derom beder

Med största högaktning vördsammast

Maria Eriksson

Brev från Maria

Första brevet där Maria "duar" Anders efter ett av hans brev som fattas och en tydlig muntlig förhandling där hon lovat komma till Bringåsen den 24 April följande år.

Rösta Täng den 28 September 1903.

Ärade Anders Hansson!

Tack för det bref, som jag för så länge sedan erhöll och tack för fotografiet. Med största nöje sänder jag nu, enligt din anhållan derom, ett istället. Jag vill visst inte vara "hård" den här gången.

Har nu slutat vår skolgång och den var nog både nyttig och nöjsam. Hade jag bara haft en 10 år tillbaka i tiden skulle jag nog velat vara der i vinter också, jag tror det skulle vara nyttigt. Ser af ditt bref att du undrar om du säkert kan få lita på att jag kommer den 24 april. Jag ville nog gerna hålla hvad jag en gång har lofvat, men jag tror dock att jag litet förhastadt gaf mitt löfte. Jag kan ej komma på det klara om jag gjorde rätt eller orätt dermed. För min del kan det ju gå för sig att försöka en tid ifall att du tror du kan vara belåten med mig. Men jag fruktar för att det blott skall blifva till obehag för dig att nu bortbyta den hushållerska som nu är hemmastadd derstädes och som kanske också, med tacksamhet, kan vilja stanna qvar ännu en tid. Jag kan dock ej komma från den tanken att du vid närmare bekantskap icke skall känna dig riktigt belåten med mig. Och då jag nu så väl vet dina önskningar tänker jag att det blott blir en dubbel missräkning för dig. Jag värderar dig allt för mycket för att ej unna dig en hjälparinna som bättre passar och motsvarar den ställning du intager och som för öfrigt är litet mer erfaren och praktiserad i fråga om det husliga.

Jag vill ej att du skall tro att det är min hårdhet som gör att jag är så här ogin utaf mig jag vill dock i sjelfva verket ditt bästa fast det ser underligt ut.

Jag skulle inte alls förundra mig om du skulle ändra din tanke, men är det fortfarande din önskan att du vill att jag skall komma dit så lär jag väl få försöka på det sätt det blir, för att sålunda till någon del tillmötesgå din önskan.

I morgon kommer jag att fara in till Östersund, jag skall nu vistas der en tid kanske till framemot nyåret. Ifall du nu ändrar din tanke och ville hafva godheten meddela mig detta blir min adres Fröken Holm, Prestgatan 45. 1 tr.

Med största högaktning. Wänligen
Maria Eriksson

Brev från AJH (på väg till Vången för stallbygge)

Bringåsen, Kyrkås den 4de Okt. 1903.

Kära Maria!

Tusen tack för brefvet med den deri inneslutna kärkomna bilden af din person. Denna gömmer jag tillsvidare för min egen räkning, enär jag ej önskar bli utfrågad hvilken du är om någon skulle få se dig fylla en värdig plats i ett album.

Du får ej vara orolig öfver det löfte du gifvit mig att komma hit nästa vår. Det är icke alls förhastadt, utan du har helt enkelt gjort fullkomligt rätt då du låfvat antaga platsen som jag vågar hoppas du beslutar dig för att behålla för alltid.

Jag skall då åtminstone aldrig ge dig anledning ångra ett sådant steg. Du bör icke heller vidare förskräcka dig sjelf med den tanken att jag vid närmare bekantskap icke skall finna mig riktigt belåten med dig. Jag ser så tydligt att du är en ärbar och förståndig qvinna som verkligen vill göra ditt bästa och då jag håller dig så kär att jag vill göra allt för dig kan jag icke känna mig belåten förrän du delar hemmet med mig och blir min trogna hjälp.

Om du å din sida unnar mig det godt är och vill främja mitt, - att ej säga vårt gemensamma bästa kan du förvisso ej göra det på ett bättre sätt än att gifva mig din hand och blifva min hjälp för alltid. Jag skulle i så fall känna mig mycket lycklig och blifva dig tacksam för hela lifvet.

Goda råd äro visserligen "dyra" heter det, men jag känner ingen lust att i denna del följa de råd du gifvit mig att söka en som kan vara värdigare och mera erfaren.

Ett godt råd kan vara godt, men en god gerning är bättre. En annan gång skall jag med nöje lyssna till sådana, men i denna fråga känner jag ingen maning dertill.

Jag har väl aldrig ett ögonblick trott att dessa råd vore en sökt utväg att komma ifrån mig, ej heller att din tveksamhet vore något bevis på hårdhet, fastän jag på skämt antydde något sådant. Mycket väl inser jag nog att helt andra motiv ligga till grund därför, neml. fruktan att ej kunna fylla den platsen till belåtenhet eller så som du önskar.

Detta finner jag vara ett drag som gör dig mycket stor i mina ögon. Äfven om andra finnas som kunna i vissa stycken vara mera erfarna rör mig detta så föga, ty om jag skall ingå ett förbund för lifvet kan det ej blifva med någon annan än med

den som jag högaktar och håller kär och med hvilken jag tydligen ser mig kunna lefva ett lyckligt samlif, - hvilken är just du och ingen annan.

Tillåt mig få säga att du väl och förgäves får vänta på något meddelande från mig att jag ändradt tanke i detta ärende. Tvärtom önskar jag lifligare än någonsin att du skall flytta hit för att här för framtiden nedslå dina bopålar hos mig.

Då vi för en tid sedan under brådska träffades i Östersund och du vid hälsningen tillhviskade mig ett "tack för skickningen" tyckte jag mig i dina ögon läsa något som liknade ett ja, såsom svar på en viss fråga hvilken ännu tillsvidare hvilat hos dig obesvarad. Var det ett foster af en liflig inbillning, eller var det en reflex af ditt hjertas innersta tanke - jag vet det ej men faktum är att den varma blicken fröjdade mitt sinne och att jag efter den dagen känt det som vi redan skulle oskiljaktigt tillhöra hvarandra. Måtte ock så bli och jag skall med tacksamhet och trofast vänskap löna dig därför!

Wäl vet jag att min nuvarande hushållerska gerna stannar qvar, men detta är ej detsamma som att ega en kär, trogen hustru att lita på och hvilken förutan jag ej kan känna mig riktigt lugn.

Jag har ej för hushållerskan ännu omnämndt att jag betingat en ny till våren. Dermed får anstå till frampå nyåret, ty då hon beflitar sig om att göra sitt bästa och vill stå väl hos husbonden tänker jag att dermed kan blifva sämre om hon redan nu får veta att ombyte förestår.

Jag har dock i hvarje fall betingat henne endast tillsvidare, eller som det under förra året hete, tilldess jag hunnit betinga någon annan.

Till sist kan jag som nyhet berätta att jag på Lördagskvällen den 26te Sept. bevistade O. Gärdins och Anna i Ol. Lars' bröllopp å "Stadt" i Östersund. Der var ett ståtligt kalas med bortåt 200 gäster. I min tanke äro sådana bröllopp väl mycket öfverdrifna då de kosta väl ett par tusental kronor om ej mera.

I morgon "anlöper" jag Östersund på väg till Wången för att utstaka planen för ett nytt stall som skall byggas å den anlagda hästuppfödninganstalten derstädes, och kan då bli i tillfälle egenhändigt smuggla in mitt bref på posten.

Jag vet ej när du nästa gång får vänta bref ifrån mig, men då jag ej på annat sätt får träffa dig känner jag mig manad skrifva någon gång omsänder.

Med varm vänskap
Anders Hansson,

Brev från AJH (nu på tjänsteresa till Sundsvall)

Ett antal brev senare, samma tvekan, samma ihärdiga uppmuntran!

Sundsvall den 28 Mars 1904

Kära Maria!

Ej endast för nöjet, utan än mer i känslan af ett visst behof att få meddela mig med dig skrifver jag i tidiga morgonstunden med beklämdt sinne dessa rader.

Jag förstår nog mycket väl att skälen för din tvekan att komma till mitt hem kunna vara flera och helt andra än den framhållna oförmågan att kunna nöjaktigt förstå min hushållning. Detta oaktadt ger jag mig ingen ro förrän du kommit till Bringåsen på försök och närmare lärt känna förhållandena.

Jag har ju en gång förut sagt att du ej dermed behöfver anse dig bunden vid platsen, utan eger din frihet att sluta om du ej finner trefnad och ej sjelfmant önskar stanna kvar för alltid för att med mig dela mitt enkla hem.

Du vet hur det är, att jag håller dig kär och att jag anser dig ega just de egenskaper som jag skattar högst hos qvinnan. Du förefaller mig att vara så ärbar, så genomhederlig, så pålitlig och så tänkande och gör ej stort väsen af dig der du finnes. En man som eger förmånen att få en sådan qvinna till hustru måste ovilkorligen känna sig lycklig. Jag vill dock ingalunda förfölja dig med dylika böner, enär sådana knappast få anses vara på sin plats då du ju så föga känner min person än mindre de förhållanden under hvilka du hos mig skulle komma att lefva och verka.

Jag försäkrar dig på heder och ära att det icke är förenadt med någon som helst risk att taga anställning hos mig. Jag gör anspråk på att vara en fullt redbar man som hittills aldrig sårat eller på något sätt förnärmat en qvinnas ärbarhet eller heder, hvarom mitt förflutna lif skall kunna vittna. Jag säger ej detta för att på något sätt vilja berömma mig sjelf utan endast för att öfvertyga dig om att du härstädes icke har någonting att frukta.

Jag vill därför allvarligen bedja dig att du måtte kasta de der betänkligheterna öfver bord och försöka hålla det mig gifna löftet, emedan du i annat fall ställer mig i stort trångmål, hvilket jag vill tro att du i sjelfva verket icke har hjerta att göra.

Bönhör mig för denna gång kära Maria och jag låfvar att ej gifva dig anledning att ångra derpå.

Förskona mig från att än en gång resa till Rösta för att underhandla med dig i detta ärende förrän den dag kommer då jag får hemta dig. Skulle jag nu resa dit vore det för att i din gamla förståndiga mor förskaffa mig en bundsförvant om ej annat hjälper.

Skulle du med några rader vilja lugna mitt upprörda sinne och förnya ditt löfte att komma, blir jag dig för alltid tacksam.

Jag går nu till mitt arbete vid "Strand" för att under de här dagarna tjena mig en vacker slant och vågar nu hoppas på bref ifrån dig i Påsk.

Med redbar vänskap

Anders Hansson

P.S. Jag förlåter dig din hårdhet i går och vågar hoppas att du åtminstone har en smula medlidande med mig D. s.

P. S. Jag har efter besöket i Rösta mycket ånkrat på ett uttryck som jag då fällde, då jag sade att du nu "måste komma", hvilket synes ett hårdt ord, alldeles som jag på en gång skulle vilja beröfva dig all handlingsfrihet. Det var dock ej illa menadt och vågar jag därför hoppas på din förlåtelse därför. D.s.

Brev från Maria

Rösta Täng den 2 April 1904.

Ärade Anders Hansson!

Tack för brevet från Sundsvall och särskildt för det du förlåter mig mitt handlingssätt i söndags. Det var ju dumt att uppträda på detta sätt när du var nog vänlig att en gång göra en liten påhelsning. Jag riktigt gick och önskade att du skulle göra dig en titt in, så att jag fick träffa dig innan du reste till Sundsvall och ansåg det som en ödets skickelse att denna min önskan blef hörd och kunde därför ej annat än passa tillfället.

Jag känner mig helt olycklig öfver att jag genom mitt beteende skall förorsaka dig så mycken oro och ledsamheter. Men jag kan dock ej annat än åter komma med en ödmjuk bön att du, om möjligt, måtte befria mig från att fara till Bringåsen.

Bäste Anders Hansson kan det finnas möjligheter, så att du ej blir rådlös sjelf, snälla, låt mig få slippa.

Jag inser nog att du på dessa veckor som nu är kvar ej kan hinna få tag i någon hushållerska men jag tänker att kanske Holmer kan skaffa sig en annan ladugårdspiga, när han hör att du blifvit narrad af mig, så att du får behålla den som du nu är van vid ännu en tid. Jag inser och erkänner att jag är bra hård och hjertlös af mig som kommer med en dylik begäran de sista veckorna när jag haft så lång betänkelsetid men jag kan ej annat. Du vet ju att jag hela tiden känt mig alldeles för opraktiserad och oerfaren att antaga en dylik plats och jag tycker att det helt enkelt är orätt att jag åtager mig en sak som jag tror jag ej går ut med, och sedan jag hörde att den andra flickan också skulle komma nu känns det nästan mer grufsamt då det blir en ny uppsättning.

Det är ju godt och väl att jag får sluta ifall det ej går men detta blir ju blott ett onödigt bråk och ej minst för dig för jag tycker det skulle kännas mycket svårt och bekymmersamt så här vid ombyte.

Jag skulle mer än gerna lyssnat till din bön och med nöje försökt om jag känt mig därför vuxen och passande och sålunda kunnat blifva till någon verklig nytta men då jag mer och mer inser min egen oduglighet tror jag att det äfven för din skull är bättre att jag inte kommer och tröstar mig med att du i en icke så långt aflägen framtid ändock till sist måtte finna den rätta hjälpen. Som det nu börjar att lida allt för mycket på tiden och för att förskona dig från att ännu en gång fara hit i detta ärende vill jag nu öfverlemnna målet i din hand och hoppas, att du, om möjligheter dertill finnes, beviljar min nådeansökan. I annat fall måste jag väl vara nöjd med min dom, när jag ställt det så här. Skulle jag då våga bedja att än en gång få några rader för att höra utgången så jag vet hur jag skall ställa mig vore jag mycket tacksam. Jag tycker riktigt synd om dig för allt det obehag som jag förorsakat dig och jag känner mig riktigt som en förbrytare som ej ens vågar bedja om förlåtelse men jag kan ej anorlunda och hoppas att om ej nu, dock i framtiden skall skänka mig din förlåtelse.

Med största högaktning

Ödmjukligen Maria Eriksson

Brev från AJH

Bringåsen, Kyrkås den 4de April 1904

Min redbara, högsinnade Maria!

Jag känner mig rörd till tårar vid genomläsandet af ditt bref af 2dra dennes, deri du så ödmjukt beder att slippa komma hit till Bringåsen och jag likväl känner mig ej kunna bevilja dig den bönen.

Kanhända omedvetet sätter du mig genom denna anhållan riktigt i förtviflan, men jag tager dig likväl i famn kära Maria och förlåter dig så hjertans gerna för den det du kan hafva i den oro och smärta som vållats mig. Du får dock ingalunda göra dig samvetsförebråelser deröfver och blifva allt för mycket ledsen, när du kan vara viss om att jag icke vill skjuta skulden på dig utan anser mig snarare sjelf vara orsak till att det gått såhär.

En bön från dig kära vän skulle jag så gerna vilja bifalla om det rör något annat än resan till Bringåsen. Begär af mig hvad du vill eljest, men ej detta. Skulle jag bevilja dig den bönen vore det liktydigt med skiljsmessa för alltid och en dödsdom över mina käraste förhoppningar.

Jag ber dig Maria, låt mig få behålla mitt hopp än så länge, det kännes mig som en tröst i bedröfvelsen, och då de fyra sista årens sorger, oro och bekymmer gjort att mitt hår börjat gråna och lynnets glädtighet sjunkit långt under ytan, längtar jag verkligen efter att få den qvinna, som jag framför alla andra högaktar och värderar, till föreståndarinna i mitt hem och till min förtrogna vän.

Wore det icke min fulla öfvertygelse att allt skall gå dig väl härstädes, skulle jag visst icke haft hjerta att tvinga dig hit på det här sättet, men i förhoppningen att du skall finna sysslan långt mindre svår än du tänkt dig och kunna inse att jag äfven vill efter bästa förmåga arbeta för din trefnad och lycka, vågar jag vara nog egoistisk och fordra att det löfte du gifvit mig skall hållas. Jag medger att detta är en hård dom, då du synes frukta Bringåsen värre än allt, men vågar på samma gång hoppas att du af allt hjerta förlåter mig denna hårdhet sedan du gjort dig förtrogen med faran och på nära håll fått inse hur grundligt du misstager dig då du tror dig ej kunna fylla denna uppgift i hvad det rör de husliga sysslorna.

För öfrigt är det min innerligaste önskan att du skall vistas här en tid innan du ger mig det slutliga svaret på den fråga som väntar på ditt afgörande.

Skulle detta svar äfven då blifva afböjande lär jag väl ej kunna göra annat än försöka att med högsinnad resignation foga mig i det hårda ödets dom, men vill dock under alla omständigheter påräkna att så länge som möjligt få behålla dig qvar som föreståndarinna i mitt hem.

Det är mig ingalunda likgiltigt hvilka jag har till värdinna i hemmet och kökssysslan anser jag icke vara hufvudsaken, ehuru det ju är en mycket god sak i och för sig att dessa skötas ordentligt.

För mig ensam kan det väl gå på något sätt äfven om ombyten då och då skulle inträffa. Men för mina kära barns skull är sådant en mycket betänklig sak. Dessa äro nu välartade och i den ålder att de så lätt taga intryck af såväl goda som dåliga

exempel. Då det tillhör min uppgift att fostra dessa till goda, redbara och nyttiga människor och det är för mig omöjligt att ensam göra detta, är det ett oundgängligt villkor att till föreståndarinna i hemmet hafva en ordningsälskande, förständig qvinna med ren och god karakter.

Då jag hos dig redan funnit dessa egenskaper och i dig funnit "den rätta hjälpen" vill jag ej söka sådan på annat håll, och får du därför ej förundra dig öfver att jag med stor ihärdighet eftersträfvat din hjälp.

Ehuru du kanhända knappast tror det är det dock verkligen så att jag håller dig mycket kär och känner mig för dig hysa en sådan tillgifvenhet som i episteln beskrifves sålunda: "den förlåter all ting, den hoppas all ting, den tror all ting" o.s.v.

Mitt uppträdande måtte dock hafva ingifvit dig en högst besynnerlig tanke om min person, enär jag vid mina besök knappast haft ett enda vänligt ord till dig, oaktadt mitt hjerta varit öfverfullt af ömhet och välvilja emot dig.

Härutinnan förstår jag mig icke ens sjelf, men det måtte väl varit en dyster aning om att mitt hopp varit ringa som vållat min nedstämdhet. Det har nära nog förefallit mig så som mitt öde, eller min lycka hänger på ett hår som kunnat brista om jag vidrört det genom att tala till dig.

Ja, kärleken är i allt fall en högst besynnerlig makt som helt säkert framträder olika hos olika individer, - allt efter olika temperament.

Af fruktan för att min ståndaktighet skall svika mig inför en ytterligare vädjan från dig, min kära, vågar jag ej bedja om något meddelande att du fogar dig efter det nu afkunnade domslutet, ehuru jag naturligtvis ytterst gerna mottager sådana om de äro af natur att kunna något stilla min oro.

Som förut är aftalat kommer jag nu och hemtar dig den 23dje dennes och hoppas då finna dig redo att följa mig.

Tjensteflickan från Häggenås kommer nästa Söndag, alltså två veckor före dig och hinner sålunda orientera sig litet tills du kommer.

Jag vill ej nämna något för min hushållerska om att du högst ogerna vill aflösa henne. Jag tycker att hon ej bör få veta detta ty "verlden vet hvad trenne veta."

Jag önskar dig nu till sist ett välkommen hit till Backen och hoppas att du "tager det med ro" och lugnt fogar dig i det oundvikliga ödets beslut.

Det gläder mig mycket att mitt korta besök i Söndags var välkommet. Hade jag trott något sådant skulle du helt säkert fått emotse flera påhelsningar förut i vinter.

Haf godheten framföra min helsning till mor och Syster Karolina om du vill göra det.

Med trofast vänskap
Anders Hansson

Brev från Maria

Rösta Täng den 11 April, 04

Ärade Anders Hansson!

Hjertligt tack, för ditt stora öfverseende och vänlighet du åter bevisade mig i ditt bref af den 4 dennes.

Jag känner mig ändock ej riktigt belåten med den dom som du fälde angående resan till Bringåsen ehuru jag nog måste medgifva att den var rättvis. Jag har nog försökt att vara nöjd dermed men drifven af en ständig oro och ängslan kan jag ej annat än åter med en undergifven bön vända mig till dig under förhoppning om att domen möjligen kan ändras.

Jag känner mig nästan viss om att om du visste hur jag verkligen grufvar mig skulle du nog vara barmhertig mot mig och ej neka min bön.

Jag hyser ännu ett litet svagt hopp om att det kan gå för sig ty jag nästan anar, det din hushållerska kanske högst ogerna och med större saknad vill lemna sin plats hos dig och i stället antaga en ladugårdsplats och därför kanske med stor tacksamhet vill stanna kvar. Bäste Anders Hansson, behåll henne än en tid så att jag slipper fara dit då jag nu känner det så omöjligt och jag tror att du i sjelfva verket ej skall förlora derpå då du sedan, helt säkert utan någon svårighet skall finna dem, som äro både villiga, dugliga och nog erfarna, att utan ängslan åtaga sig platsen. Det är ej blott en barnslig inbillning som gör att jag känner mig så här ängslig utan inser mer och mer min oförmåga att på ett någorlunda värdigt sätt kunna sköta ditt hus, då jag i den vägen anser mig hafva allt för liten erfarenhet. Du kan vara alldeles viss derpå att jag icke alls haft hjerta att handla på det här sättet om jag trodde att det skulle gå mig väl och vara till nytta för dig och de dina.

Jag vill därför än en gång på det bevekligaste bedja dig att om planer dertill nu finnes låt mig slippa fara till Bringåsen.

Jag riktigt blygs att så här i sista dagarna åter komma med samma anhållan då jag ser i hvilken förtviflan jag redan ställt dig men jag kan ej annat än försöka om det möjligen kan lyckas jag kan ej få ro förr.

Jag kan ej riktigt förstå hvarför jag skulle begå det stora felsteget och lofva hvad jag nu inser är så svårt att hålla och bittert får jag nu ångra mitt handlingssätt.

Hvad som allra mest gör mig olycklig är att jag genom detta mitt handlingssätt, istället för att lindra, ökat dina förut så tunga bekymmer och sorger. Men får dock trösta mig med att efter oväder låter Gud solen skina och jag hoppas att öfver din lefnads himmel Lyckans sol snart dessto klarare uppgår.

Skulle min bön äfven nu ej bli hörd måste jag bedja om några rader och får höra utgången, i annat fall litar jag på att jag slipper. Om förlåtelse vågar jag nu ej bedja.

Högaktningsfullt och Ödmjukligen

Maria Eriksson.

Brev från AJH

Bringåsen, Kyrkås den 14 April 1904

Kära Maria!

Med djup förstämning mottog jag sent i går qväll ditt bref af den 11te dennes, deri du så bevekande beder att slippa resa hit till Bringåsen.

Det riktigt skär mig i hjertat att likväl ej kunna bevilja dig denna anhållan, utan finner mig nödsakad hålla på vårt aftal, som jag nu förlitat mig på och gläddt mig åt i mer än ett halft års tid. Kanhända finner du detta hjertlöst af mig, men jag vågar dock hoppas att du framdeles skall skänka mig din förlåtelse därför, sedan du insett att jag icke på något sätt vill åstadkomma obehag för dig.

Af flera anledningar önskar jag göra ombyte af föreståndarinna i mitt hem och då detta nu en gång är beslutadt måste det få bli dervid. Kanhända att min dom hos dig redan är fälld, men jag beder dig ändå så innerligt att du åtminstone af medlidande måtte göra mig den tjensten att komma hit för att under en tid framåt förestå mitt hushåll.

Jag kan ej begära att du skall anse dig skyldig göra några uppoffringar för min skull, men gör det ändå, kära Maria, i vissheten om att du dermed gör en god gärning som jag alltid skall bevara i tacksamt minne.

Kanhända syster Karolina kan vara modig nog att i framtiden tura om med dig härstädes, sedan du som är äldre börjat plöja första fåran, för händelse du ej vill bli kvar i längden.

Om du i dina bref sagt att du afskyr mig och ej vill veta af hvarken mig eller mitt hushåll, skulle jag anse detta för talande skäl att slippa ifrån, men de skäl du hittills framhållit kan jag med bästa vilja verkligen icke godkänna.

Intet i verlden kan rubba min fasta öfvertygelse om motsatsen och förrän du i gerning på stället bevisat mig din oförmåga tror jag dig icke. Hvad du i sjelfva verket duger till tycker jag mig inse lika tydligt och klart som i en spegel och uti dina sjäsegenskaper i öfrigt anser jag mig hafva fått en god inblick under skriftvexlingen med dig. – Man kan studera mycket i 11 bref –.

Om någon af oss nu är skyldig bedja den andre om förlåtelse, är det just undertecknad, enär jag riktigt känner qval öfver att hafva vållat dig all denna ängslan och oro.

Jag är dock nog förmäten till någon del trösta mig dermed att allt skett i bästa afsikt och vill nu till sist bedja dig med mod och tillförsikt anträda resan hit på Lördag i nästa vecka. Tillåt mig då få komma till ditt hem för att hemta dig, ty jag kan icke annat. Det är icke allenast min innerliga önskan att få dig hit, som förestafvar mig detta beslut utan äfven till en god del omständigheternas tvång.

Förlåt mig för denna oböjliga hårdhet, kära Maria – om du kan – och döm ej alltför hårdt öfver din sanne vän

And. Hansson

P.S. Det synes mig nästan som mina långa skrifverier afskräcker dig från att resa hit. Är det så Maria! D.S.

Brev från Maria

Rösta den 18 April 1904

Ärade Anders Hansson!

War ändock barmhertig emot mig - om det möjligen kan gå på något sätt - och låt mig slippa fara till Bringåsen jag kan ej annat än åter vända mig till dig med en ur hjertat gående bön derom.

Det känns så svårt att fara dit för att der i gerning bevisa min oförmåga till att förestå ditt hushåll så att jag riktigt bäfvar när jag tänker derpå och mitt mod sviker mig verkligen när jag rätt ställes framför pligten och fordingarna i ett dylikt hus.

Derjämte har jag af naturen ett mer än lofligt ängsligt och blygsamt sinnelag som, tillika med min oerfarenhet gör, att jag inte alls är passande för platsen.

Kanske att du ändock på något sätt har, eller kan uttänka en plan så att jag möjligen får slippa?

Jag skulle då känna mig oändligt tacksam, och jag tror att också du ej skall ångra derpå i sjelfva verket om det också nu ser underligt ut.

Jag skulle känna mig mycket glad om jag med fredagens post finge emotaga ett bref från dig med innehåll att jag får slippa fara och vill bedja än en gång derom.

Ödmjukligen
Maria Eriksson

Brev från AJH

Bringåsen den 21 April 1904

Kära Maria!

Det känns ytterst smärtsamt att nödgas göra dig emot på det här sättet , men jag kan icke annat än komma till dig på Lördag.

Det är icke min obarmhärtighet som gör att jag måste handla så, utan helt andra motiv som jag ej nu kan klargöra.

War ej rädd, Maria, för att komma hit, det är icke alls vågadt och jag försäkrar att du skall finna mig ytterst belåten med ditt arbete härstädes.

Försök att öfvervinna din rädsla och du skall få se att allt går bättre än du tror.

Jag vet ej hur jag skall kunna löna dig för alla dessa obehag och den oro jag förorsakar dig. Men kan jag på något sätt så vill jag åtminstone göra det.

Om förlåtelse och benäget öfverseende beder med vänskap

And. Hansson

P.S. Din blifvande kamrat härstädes synes var en snäll tös med hvilken jag tror du bör komma väl öfverens. Glömmet nämna att jag i går qväll mottog ditt bref af den 18de. Blif ej ledsen, kära Maria, då jag likväl ej kan ändra den hårda domen. Om du kan förlåta mig därför så vore det en verklig balsam för mitt tryckta sinne. D.s.

**Brev från Marias bror Lars Agerberg, 39 år och än så länge ogift,
men senare (omkr 1910 gift) och bonde i Hölje, Lit.**

Rösta, Täng den 12 Juni 1904

Syster!

Jag vill härmed sända dig några rader för att omtala hur vi lefver ock mår här hemma. Wi mår som vanligt, allt har sin vanliga gång. Mor är som förut, så pass att hon reder sig själf.

Jag kom hem till Pingsthelgen; ock har sedan dess varit hos Nils Ol. Olsson, ock nu funderar jag att fara till Norrköping på badning en tid, men jag har ej bestämt mig ännu. Wi väntar för hvarje dag att få höra något från dig, så vi får höra om du är frisk, ock om du börjar trifvas något bättre. Jag hör af Karolina att du alls icke trifves der, men jag vill hoppas att det skall blifva bättre.

Mor är riktigt ängslig för att hon ingenting får höra från dig; ock hon inbillar sig nu att du är sjuk när du ingenting skrifver.

Jag kan äfven helsa dig från syster Ingeborg, hon är här för tillfället; ock helsar dig att du snart skall skrifva ty annars får hon ingen fred. ock du får ej undra på att vi vill höra hur du trifs och mår.

Wi har nu den härligaste sommarn framför oss igen, ock så bör man trifvas hvar man är, när man icke lider någon nöd. Jag tycks nog icke trifvas något godt jag heller i det förhållande hvare jag är. Jag riktigt längtar att få ett eget jordbruk att stöka med, men det tycks icke vara mig förunnadt.

Men man får emellertid finna sig i det förhållande hvare man är.

Min högsta önskan är att du må trifvas ock må väl.

Lars

**Några av de mestadels odaterade breven från yngre systemen
Karolina, som också gifte sig omkring 1910 med bonden Hans
Hansson i Palleråsen, Lit.**

"Grevinnan" är frun till rektorn Greve Robert Mörner på Birka. Hon förestår ett barnhem som ingår i verksamheten på folkhögskolan.

Syster Maja!

Som jag förstår att jag inte får träffa dig idag så sänder jag några rader. Som du ser så fick jag Kristina att sy ett par blusar åt dig, det räckte ej till mer än en utaf det rutiga tyget ock då sydde vi en utaf det där gråa du tycker väl att han blir för varm nu men du kan väl spara den till det blir kallt. Har köpt tyg till ett par förkläden åt dig (det kostar 45 ör. met.) vill du ha flera så kan jag väl köpa mera o sy tills jag far dit. Lars for till Norrköping i förgår qväll, han helsade att han ej kunde lofva er till slåttanna tyckte att det blef alldeles för liten tid att vara där ifall han skulle fara hem till dess,

hoppas du skrifver o underrättar när du vill att jag skall komma dit. Som vanligt så har jag brådt så jag är glad att det dröjer. I förra veckan höll jag på med tvätten hela veckan, nu håller jag på och stryker grefvinnan var här med strykning åt mig förra lördan skall du tro. Wet ej hur det går med min bomullsklädning tror ej det blir någon det blir så långt lidet på sommaren. Är det något mera som du vill ha dit då jag far så tala om det, skulle bra gärna ha velat ha igen min korg om du på något sätt får skicka den.

Wi mår bra! Mamma helsar dig. Skrif någon gång -lina

Rösta d. 8/1

Syster Maja!

Tack för ditt bref. Som du ser så har jag nu sydt ett profinne åt dig, vill nu höra om det passar innan jag vågar sy några flera. Skulle det där vara lagomt så behöfver du ej sända det tillbaka, ty jag vet ändå huru det är, hoppas att jag får veta det med det första.

War roligt o höra att du trifs bra nu där borta - fastän du ingenting sade, läste jag mellan raderna i ditt sista bref att du kanske har beslutat dig för att stanna där för alltid, eller hur?

Du nämnde om den där spetsen jag har tagit in den o äfven sydt litet på den, ser grufsam ut, så förfärligt arbetsam som den är räcker den nog hela vintern, men är det så att du nödvändigt vill ha den färdig i vinter får jag väl försöka, för dig kan det väl ingenting bli på kvällarna. Skulle vara att jag skulle klippa af den om du vill, o du skulle försöka o sy på örngotten sjelf, ty mera än på lakanet kan jag ej lofva. Tycker att du har så mycket spetsar ändå, så det ej är så värst angeläget, om jag ägde en fjärdedel af dem skulle jag tycka att det vore nog.

Jag har lofvat Magdalena att jag skulle göra färdigt ett par örngodt o ett lakan o sy på dem hon har tigt på mig både i fjol o i vinter om dom o nu har jag lofvat henne att göra det. Så har jag lofvat Kerstin i Lars Anders att sticka täcken åt henne då jag får tid, o så har jag strykning någon dag då o då, i förra veckan höll jag på hela veckan. Men får jag ha helsan så skall jag väl hinna något på hela vintern, jag är ju ej borta något nu, men så har jag åtagit mig städningen åt den här nye läraren, Agronom Hedlund. Han bor hos N.Ol. han är bara en pojke på 26, 27 år Grefvinnan ville ändtligt att jag skulle lofva att åtaga mig städa åt honom, jag behöfver ej gå dit mer än en gång på dagen, men det tar ett par timmar ändå på f.m. o så är jag ju på sätt o vis bunden, så jag kan ej få vara borta en dag, men jag har ej lofvat det för någon längre tid. Är väl inte längre så goda vänner nu Grefven o N. Olofs. då dom ej duger till att städa åt den där. Mor helsar o frågar om du har några trasiga strumpor som du vill ha vidstickade så skall du skicka hem dom, hon mår någorlunda bra. Lars håller på klär sig o skall fara ända till Stockholm i afton skall dit o handla med renkött. Skulle helsa dig från Maria Sjöberg, hon var in här som hastigast för någon vecka sedan o tog igen sin spets hade just varit in till Östersund i giftat sig. Huru är det med alla blommorna som du planterade då jag var dit, blef det något af dem? så

kanske du kan skänka mig något skott, här hemma har dom nästan gått ut allihopa. Men din myrten har jag skött om så nu är hon så stor o fin så hon duger o hemta när som helst. Hedda bad om sin helsning till dig, Anna är i stan dom här dagarna o tvättar kläder, hon brukar leja tvättstuga där då hon tvättar Harboms tvätt, är hon inte tilltagsen? Nu får jag vist sluta ty Lars är snart färdig - farväl.

Många hälsningar -lina

P.S. Du har väl hört att Brita i Erik Johans är gift, det gick fasligt tyst af, hon har varit hemma i vinter, men då hon tog ut lysningen flytta hon till Östersund med skrifningen så det har ej ens lyst här i Ås för henne.

Thorsdagskväll.

Syster Maja!

Får nu sätta mig ned ock återigen rita några rader till dig. Jag har just nyss kommit hem ifrån mötet, jag for ej hem igår kväll utan stannade kvar. Ditt bref fick jag ej förr än i afton Ingeborg hade det med sig idag då hon kom till staden ock således kunde du ej som du sade få svar till på onsdag då jag ej fick ditt bref förr än idag, det tar bra lång tid att få ett bud mellan Kyrkås o Ås som det ser ut - längre än till Stockholm.

Emellertid så kan jag inte komma till er nu på lördan det är alldeles omöjligt, jag har strykning som räcker både fredag o lördag. o kanske måndan; o så måste jag rensa i kryddgården m.m. så jag kan inte fara ifrån nu som jag har det. Jag tänkte att om jag fick vara hemma till slättanna så att jag fick stöka undan lite så kunde jag kanske heldre stanna där någon vecka efteråt om ni ville, kan du inte spara mattväfven till dess? Jag träffade Signe idag ock hon kommer nog inte dit som det hördes åtminstone inte nu på lördan. Du ville veta huru det var med färgningen men ingen af oss heller mins det, Ingeborg trodde att kromsyran skulle vara efteråt o jag har tänkt att om jag fick tid att komma åt någon mattväf så skulle jag försöka färga löfgult i torkat löf o alun, men har inte fått tid samla något än så det blir kanske försent ty det skall vara medan kådan finns kvar idet.

Du säger att jag får bestämma när jag kommer mer så han får hemta mig, men det blir nog svårt för mig att bestämma det blir nog helst så att du måste skrifva ock tala om när ni tänker börja med slätter, det lär väl inte blir förr än om en 14 dagar förstår jag. Mor helsar dig hon har ej varit in på mötet något, O.jons hade inga hästar hemma o så var det så regnigt så hon ville inte iväg.

Får nu sluta med många hälsningar från -lina.

Det som du bad mig köpa åt dig det brydde jag mig inte om då jag ej kom att fara dit nu, men vill du så kan jag väl uträtta det en annan gång. ds.

Dikt från AJH

Till min Maria

(På förlofningsdagen d.24/3 1905)

Den dag har randats då vår önskans mål
Sig närmat med ett steg på lifvets bana
Och vägen jemn och banad för oss står
Att knyta lifvets band med kärlek ren.
Hvad är att göra då, om ej att hoppas
Att endräkt, trohet alltid må oss följa
Då hand i hand vi vandra lifvets väg.
Låt oss nu troget våra löften hålla
Och vårda dessa som en dyrbar skatt.
Om hoppet ljusa framtidsbilder målar
Om skuggor skymma himlen ock ibland
Må vi dock alltid troget hålla samman
Och dela ljuft och ledt med tålmod
Och glömma alla gamla dystra minnen
Och lefva du och jag blott för hvarann!

A. H.

Mera dikt från AJH

Dom gifte sig den 17 juni 1905 i Klara Kyrka i Stockholm och bjöd därefter några gäster att intaga supe på Hotell Hellman, Bryggaregatan 5.

Till min egen Maria.

Efter tre månader.

(Framtidsperspektiv)

Du är min lilla gumma
En rar och duktig en
Som är och alltid blifver
Min enda ädelsten
Wi dela fröjd och smärtan
Wi dela alltihop
Sen våra varma hjertan
Med kärlek löddes hop.
Din egen Ante.

Ante skriver hem under en av sina många resor med hästpremieringsnämnden. Maria väntar sitt första barn, Karin, som föddes sju veckor senare. Hans är AJ:s äldste son, 17 år.

Tullingsås den 8 Juni 1906

Kära Maria.

Före afresan hemifrån glömde jag säga till åt Hans att de böra hafva tegarna i Loken med fjederharfven ett par gånger innan grönfodret sås, och får du derfor meddela dem detta.

Jag kommer hem på nästa Onsdagskväll, men då jag skall resa från Föllinge på e. m. efter premieringens slut, så att jag väl ej hinner hem förrän kl. 10 eller 11.

Efter resan hemifrån har jag känt mig orolig och illa till mods öfver att du var vid så nedtryckt sinnestämning vid min afresa. Du får väl icke tro att jag reste hemifrån för att komma ifrån dig. Nej kära du! jag trifs nog bäst hemma hos dig, det är endast när du blir vid dåligt humör som jag tycker det är tråkigt.

Dermed vill jag dock hafva tålmod, isynnerhet af hänsyn till det tillstånd hvori du nu befinner dig. Jag hoppas det blir mycket bättre om ett par månader härefter. Försök nu bara att lugna dig och anse mig icke som någon fiende.

I går var premiering i Strömsund, efter hvilkens slut Olof Persson och jag blefvo bjudna till hans svärfar Landstingsmannen Olof Olofsson härstädes der vi nu logera.

I dag bär det i väg uppåt "vattudalen" på ångbåt till Gäddede, der uppvisning hålles i morgon.

Jag är nu uppe kl. 1/26 för att expediera åtskilliga skrivelser medan Olle sofver i god ro här bredvid.

Hälsa gamla mor från Zach. Åslund som jag träffade i går och är jag nu bjuden till honom på kaffe för resan till Gäddede.

I brådska

Med trogen vänskap
din Ante.

P. S. Skrif till Karolina och få besked af henne om vi få påräkna att hon kommer till oss i sommar.

D. S.

Några veckor senare befinner sig Ante och sonen Hans, , i Norrköping på lantbruksutställning. Marias bror Lars är tydligen tillfälligt anställd i Bringåsen.

Norrköping den 3 Juli 1906

Min kära Maria.

Vi resa troligen härifrån i afton till Stockholm enär vi nu sett det förnämsta af det sevärda härstädes.

Då Ol. Persson och Jöns Olsson i Backen äfven önska få se något af Stockholm komma vi att stanna der några dagar och komma sålunda ej till Östersund förrän på nästkommande Söndag den 8de dennes, då Svåger Lars kan få vara oss tillmötes med skjuts hos Paul Jacobsson.

Såväl industriutställningen som Lantbruksmötet är mycket storartadt.

Af utställarna från Jemtland har Jonas Persson i Landsom fått 2dra pris för sitt fölsto, N.J.Edholm i Lockne ett 3dje och Olof Persson i Odensala ett andra pris för ett ungsto.

Våra hingstar från Wången voro anmälda utom täflan, men vi hafva ändå fått ett hederspris för "Allvar", som Skandinaviska Kreatursförsäkringsbolaget skänkt till den bästa svenskfödda hästen vid utställningen. Detta hederspris består af ett par armstakar af silfver.

Här är väl omkring 30 stycken Jemtländingar på besök i Norrköping.

Wädret är nu vackert men har förut varit svalt, blåsigt och något regnigt.

I går var gamle kungen jemte en stor del af sin familj på besök här vid utställningen, deribland ock den allra minsta prinsen, "hertigen af Westerbotten", som åtföljt sin mamma för att dia på lediga stunder.

Hälsa barnen att Hans finner resan mycket nöjsam.

Sammanrafsade af din tillgifne

Ante.

P.S. Ol. Persson hälsar. D.S.

Brev från AJH i Stockholm

Hotell Hellman Stockholm d. 12 Februari 1907

Min kära Maria!

Will härmed meddela dig att jag nu befinner mig härstädes och bor tillsammans med Ol. Persson i Backen och And. Mattsson i Salom i samma rum.

Skogsvårdsstyrelsesammanträdet torde hinna avslutas i dag och är det meningen att Essen och jag i morgon skola uppvakta jernvägsstyrelsen och äfven statsministern i fråga om våra intressen i jernvägsfrågan.

Då traftäflingar afhållas på Brunnsviken härstädes i öfvermorgon vore det intressant att nu passa tillfället och se äfven denna. Vi hafva därför beslutat stanna kvar till på Torsdags qväll och ankomma således till Östersund med förmiddagståget på Fredag.

För händelse väglaget ej blir dåligt får pojkarna fara till staden med ved på Fredagen så att jag på detta sätt får skjuts från staden.

Skulle deremot fult väder och snöfall inträffa får Nikolaus fara emot mig till staden med häst och åkdon nämnda dag.

Kan hälsa från rumskamraterna.

I brådska

Din tillgifne
Ante

Ett brev som handlar om sonen Emils död 3 okt 1916.

Han var då 22 år gammal.

Det finns andra uppgifter om att han vid den här tiden drabbades av epileptiska anfall.

(Dottern Brita dog i tbc år 1912, var då 16 år gammal.)

Kungl. Serafimer-Lasarettet   Stockholm den 14 Okt. 1916.

Herr A. J. Hansson!

Med Eder skrifvelse den 11 ds har jag mottagit 100 kr. i afbetalning å vaktmästare Carlssons räkning.

Närstående redovisning å inbetalda afgifterna 40+50=90 kr. Öfverskottet lämnades mot kvitto till den aflidnes kusin Hans Ericsson, hvilken äfven af sköterskan mottog fickuret samt portmonnä med inneliggande en 10 kr.sedel jämte något vexelmynt jämte några småsaker. Någon öfverrock eller galoscher måtte ej hafva kommit med till lasarettet, däremot blef resväskan kvarglömd i skåpet på afdelningen, men skickades i går som postpaket.

Ynglingen var tidvis mycket orolig och oredig och måste ett par nätter vårdas i cell med särskild vårdare.

Någon operation företogs ej med honom, utan vårdades han hela tiden å med. afdelningen.

I förhoppning att de till kusin Hans Ericsson lämnade pengar m.m. komma till rätta får jag be Eder sända resterande å vaktmästare Carlssons räkning jämte 50 öre utlägg för resväskan å posten.

Högaktningsfullt
Fredrik Ronell.

Vaktm. Carlssons räkning	=	kr	165.70
afgår med edert bref insänt	"		<u>100 -</u>
rest			65.70
+ paketporto			<u>0.50</u>
	=		66.20

(A.J.s anteckning)   Slutlikvid kr. 66.20 afsänd pr postanvisning den 31/10 1916

Några brev från dottern Karin, 19 år, vid hennes skolvistelser en vinter på Birka i Ås och senare en vinter vid Kristinehamns Praktiska skola(K.P.S.) tillsammans med kusin Astrid från Lungre.

(Grevens sjukdom var ischias.)

Birka Marie beb. dag. 1925

Kära mamma!

Tusen tack för brevet. Konstigt att inte Erik kryar till sig riktigt någon gång. Hälsa honom, att det där duger inte. Jag är pigg som en mört och har inte varit sjuk en enda dag i vinter. Nu några dagar ha lärarna, och vi med, varit så smått rädda för att vi skulle få scharlakansfeber, ty i förra veckan var det en drängpojke här, som blev sjuk. Hans scharlakansfeber var visserligen mycket lindrig, men han skickades förstås på epidemisjukhuset, och sedan voro de rädda, att vi skulle ha blivit smittade. Ingen har dock blivit sjuk än, så det är nog ingen fara. - I Påsk blir nog ingen resa av, utan jag kommer väl hem några dagar. Greven ligger fortfarande på sjukbadet och har just inte blivit bättre. Vi voro dit och hälsade på honom några stycken, när vi voro på marknaden, och han sade, att det var bara två saker som hjälpte: tid och tålamod. Ringmar är nu vår rektor, och för ett par dagar sedan fick vi en ny lärare, som undervisar oss alla i historia och pojkarna i nationalekonomi och statskunskap, tror jag det var.

Min ekvationsräkning tar ganska mycken tid från slöjden, men det gör väl ingenting eller hur? Tycker ni att jag var dum som fortsatte räkningen kanske? I alla fall är det roligt fast litet krångligt.

I slöjden håller jag på syr en liten lysduk i i näversöm, så har jag också börjat på ett stycke till jämtdräkten, och vidare skall jag snart också börja en liten duk i Blekingesöm. Det blir många järn i elden eller hur? Apropå jämtdräkten så tänker jag skaffa mig en liten rosafärgad kopp (mössa menar jag) som det inte skall sys något på. Får jag inte det? De brukar ha sådana till det där tyget. En sådan kunde jag väl köpa på Jämtslöjd, eljest får jag göra den här också, - Nästa 14 dagar skall jag väl till skolköket sista turen, barnhemmet har jag gjort ifrån mig för länge sedan. Den här perioden innehar jag befattningen rumsstäderska. - Till Moster har jag och Margareta Johansson varit ett par gånger före marknaden, men jag har inte varit dit något efter den. Hon hade stickat färdiga strumporna, jag skickade ju hem dem med Sandman.

Anna har varit hit och hälsat på en gång. I går fick jag brev från henne och ett vitt förkläde som hon sytt. Jag bad henne nämligen sy ett åt mig. I går fick jag provkortet från fotografen också. Jag "knäppte" mig riktigt på markna'n si. De voro ju ganska bra, men bägge två tagna nästan i profil. - I går kväll hade vi något extra trevligt. Pojkarna hade ställt till fest för alla människor här på Birka (och bjudit hit några stycken till förresten) och då ska ni veta de hade bullat upp storartat. De hade klätt gymnastiksalen med flaggor och gult och blått papper så det var rysligt fint. Så sjöngo de för oss, och vi gjorde ringlekar en stund varpå vi trakterades med

smörgåsar mjölk och te. Sedan blev det litet dans samt mera sång och berättelseläsning, och vi fick åter traktering bestående av saft och "krus" samt äpplen, apelsiner, karameller och nötter. Det var kalas som hette duga. Klockan tolv kördes vi i säng. I dag skulle vi inte få stiga upp förrän kl. 9 men jag (och mina rumskamrater med) orkade inte ligga längre än till halv åtta, varför jag klev upp, klädde mig och satte mig neder att skriva. Vi få inte heller frukosten förrän kl. ½11 i dag. I dag ha vi en stor dag framför oss, men den tål ett extra papper att berätta om.

Efter frukosten blir det föredrag av den nye magistern om Shakespear. Kl. 1, tror jag det var, går eller skidar hela "patrasket" in till staden där kaffe väntar oss någon stans på Fornvallen. Sedan gäller det att undersöka alla gammelstugorna och efter välförrättat värv skulle vi visst få middag på Jämtstugan kl. 5. När vi äro mätta och belåtna bär det iväg till teatern där vi skola få se Shakespears berömda drama Romeo och Julia. Det blir väl något till storartad dag.

Nu tänker jag det är bäst jag avlutar min långa harang, eftersom jag redan kluddat ner ett och ett halvt storark. Vidare lider det mot frukost och jag haver icke städat. Hälsa Erik att när han inte gör något annat, så kunde han gärna kosta på mig ett par rader, helst före midsommar. Hälsa alla bekanta.

Hälsningar från Karin

Jag glömde skriva att vi skulle se konstmuséet också i dag.

Kristinehamn den 31 jan. 1928

Kära fader!

Tiden går fort här i Värmland, och som jag nu varit här snart en månad tänker jag det kanske kan vara på tiden att jag skriver hem igen. Att jag kommit fram i oskadat skick, trivs utmärkt och har det bra på alla sätt och vis har jag visst redan talat om i brev till Erik, men underrättelser hemifrån de ha varit ganska sällsynta hittills. Hoppas dock ni må som vanligt, ty inga nyheter bruka ju vara goda nyheter.

Nyheter från Jämtland i allmänhet kom vi över i rätt avsevärd mängd i går. Vi fingo nämligen låna en bunt gamla men dock nya Östersundspostar av en jämtlänning uppifrån Hotagen, och de studerades naturligtvis med stort intresse. På tal om jämtlänningar så skall det visst finnas sådana både från Östersund, Näliden, Norderön, Ragunda, Mattmar och kanske ändå flera platser, men jag har inte den äran att känna dem. Endast en flicka från Gäddede är jag bekant med hittills, jag menar nu av jämtlänningarna förstås. Östersundspojken lär dock heta Forsell och är troligen son till trädgårdsmästaren med det namnet.

Det var om Jämtland det, men nu är det så att vi börja nästan känna oss värmlänningar till liv och själ både Astrid och jag. När vi komma hem en gång prata vi förmodligen värmländska också, fastän vi nu skratta när vi få höra den pratas.

Men jag skulle kanske nämna något om, vad vi uträtta här på skolan också, eller om vi överhuvudtaget gör någonting. Vi äro flitiga alldeles värre, om jag nu ska ta och skryta litet. I köket kokar man och steker och bakar och däremellan får man sy

och väva. Vårt största bekymmer är, att vi inte ska hinna med tillräckligt på den här korta tiden. – Förmodligen är du också intresserad av väderleksförhållandena här på orten. Snö är det här också, jag tror närapå lika mycken, som det var hemma, innan jag for. Men kylan har aldrig varit värre än

-15 grader, tror jag, och nu någon tid har temperaturen hållit sig ganska nära nollpunkten. Ena dagen har det snöat litet och andra dagen varit blidväder för att sedan frysa på en smula, så att en stackare har all möda att krångla sig uppför backen vid Praktiskan, när man kommer klivande för att dricka kakao och börja skolarbetet på morgonkvisten.

Så var det en sak till: Jag har börjat få en viss längtan efter en postanvisning, rek. eller annan värdeförsändelse. Visserligen ha Astrid och jag från början kommit överens om att leva någorlunda sparsamt, men våra slantar ha dock i det närmaste tagit slut nu, åtminstone mina. De ha gått till skol- mat- och inackorderingsavgifter samt div. slöjdmaterial och andra småsaker. Däribland har jag måst skaffa mig ett par rejäla grovskor eller pjäxor att vara fin i på vardagarna. I morgon börjar en ny månad med nya utgifter, så nu behövs det massor av pengar igen. Hoppas jag får några snart, eljest får jag göra konkurs. (Kommer dom och tar mina pinaler i pant då?)

Jag måste nog sluta nu för det är liggdags för längesedan. Hälsa mamma, Erik, Albin och alla därhemma.

Många hälsningar
Karin

adr:
K. P. S.
Kristinehamn

Brev från AJH på lasarett i Stockholm hösten 1931

Kära Maria!

Jag är nu installerad här i radiohemmet men bor i radiohemmets annex på motsatta sidan om gatan, Fjällgatan 20 A. Vi ha ett stort bra rum med utsikt öfver staden enär det här hemmet är högt beläget här på Söder. Vi äro 4 stycken som ligga i samma sal, deraf en från Örnsköldsvik, en från Göteborgstrakten och en Smålandspojke och jag den fjärde.

Jag befinner mig väl och intet fattas enär här är bra att bo. En gång om dagen får jag någon röntgenljusbehandling och i går var jag ock ned till Serafimerlasarettet och blef röntgenfotograferad. Det säges att de vid detta lasarett hafva de fullständigaste fotograferingsaparaterna. Något resultat har jag naturligtvis ej fått veta. Här är i dag vackert väder men något svalt i luften. I går kom ett regnstänk på förmiddagen men klarnade upp sedan. Resan hit gick bra.

Stockholm den 10de Sept. 1931

Din egen A.J. -

Min kära hustru!

Jag vet ej ännu när jag får resa hem från Stockholm, men tror ej det blir förr än i nästa vecka. Jag frågade en av doktorerna i dag om jag får resa hem till söndan men han trodde att överläkaren ville ge mig några behandlingar med röntgenstrålar även efter helgen. Eljest var ej den frågan avgjord.

Jag förmodar att allt är som vanligt derhemma och tänker att ni även fått något snö. Här har varit kallt och blåsigt de senaste dagarna och även snö har kommit, så att hustak och gator äro vita.

Fru Helena Linder var hit och hälsade på i förrgår. Hon tycktes befinna sig väl men skulle efter jul låta borttaga ett par körtlar inuti halsen, vilka hon besvärats med ända sedan hon var hos oss. Hon bad mig hälsa eder derhemma.

Sthm d. 3 Dec. 1931

Din egen A.J.Hn.

Följande skrevs några veckor innan A J dog.

I april hade han varit fullt verksam med bl a Vångenresa och en stadsresa med Maria för porträttfoto enligt en rapport från hemmavarande dottern Karin.

Östersund 14 Juni 1932.

Kära Maria.

Jag är nu installerad här på lasarettet i ½ ensk. rum no 5 afdeln. 111 (Gamla afdelningen).

Under gårdagen togs blodprov 6 gånger och nu på morgonen en gång. Såsom var att vänta har jag blodbrist. I dag skall jag visst ner till kliniken på någon behandling.

Någon resa till

Stockholm hörs ej vara erforderlig, men jag blir väl kvar här i Östersund någon tid antagligen för röntgenbehandling. De brev som ankommer under min adress få ni returnera hit. Eljest allt bra.

Din egen Ante.

Sänd hit vid tillfälle ett par kalsonger till och en skjorta, enär jag håller mig sådana saker sjelf.
